

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
Одеський регіональний інститут державного управління

Вдосконалення економічних механізмів реалізації ефективної митної політики

Науковий керівник: Ахламов Анатолій
Геннадійович, доктор економічних наук,
професор

Слухач: Чухліб Світлана Геннадіївна

Актуальність теми.

Невід'ємною складовою функціонування суверенної незалежної держави є формування та реалізація нею державної політики у сфері митно-тарифного регулювання суспільних відносин. Актуальність теми, в першу чергу, обумовлюється тим, що саме з митною політикою значною мірою пов'язані незалежний статус та визначення місця і ролі України в системі міжнародних відносин. Наявність власної митної системи та здатність держави проводити незалежну митну політику завжди виступали невід'ємними ознаками державного суверенітету.

Мета магістерської роботи полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні шляхів вдосконалення економічних механізмів реалізації митної політики.

Для досягнення цієї мети було визначено такі завдання:

- розкрити суть та ознаки митної політики
- визначити митну політику як невід'ємну складову державної політики;
- розглянути митні органи як суб'єкти реалізації митної політики;
- дослідити митно-тарифне регулювання як економічний механізм реалізації митної політики ;
- проаналізувати критерії ефективності роботи митних органів;
- запропонувати шляхи реформування ефективної митної політики держави та напрямки вдосконалення митно-тарифного регулювання.

Об'єктом дослідження є відносини, що формуються в процесі здійснення митними органами діяльності в сфері реалізації митної політики держави.

Предмет дослідження - економічний механізм реалізації ефективної митної політики.

Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що реформування митної політики та вдосконалення митно-тарифного регулювання сприятимуть реалізації ефективної митної політики.

Методи дослідження.

- системний аналіз;
- логіко-семантичний метод;
- інституціональний метод;
- системно-структурний метод;
- функціональний метод;
- метод моделювання, аналізу та синтезу.

Різноманітність аспектів митної політики обумовлена як об'єктивними, так і суб'єктивними факторами. За своєю спрямованістю та домінуванням економічних засобів її реалізації митна політика має економічний характер. Як сфера діяльності політичних інститутів суспільства і держави – політичний характер, як інструмент адміністративно-правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності – правовий. Митна політика – це відносно стабільна, організована діяльність державних інституцій, скерована на визначення мети та напрямків загальнодержавної політики в конкретній сфері та їх реалізація за допомогою політико-правових, економічних, організаційних заходів, спрямованих на захист національних інтересів і безпеки.

Модернізація економічного механізму має забезпечувати:

- національний характер митної політики,
- раціональне використання заходів тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД,
- високий рівень безпеки зовнішньої торгівлі,
- активізацію інтеграційних процесів у світове співтовариство.

Наявність національної системи митної служби є невід'ємною ознакою суверенітету держави, однією з найвагоміших умов її політичної й, насамперед, економічної незалежності, обов'язковим фактором існування цілісного самодостатнього державно-територіального утворення.

Митно-тарифне регулювання продовжує відігравати провідну роль у структурі механізмів зовнішньоекономічної політики країни.

Основним інструментом є митний тариф, економічна сутність якого полягає у наповненні бюджету країни та зрівноваженні економічних інтересів вітчизняних виробників, споживачів і держави. У зовнішньоекономічній політиці митний тариф відіграє вагому роль, оскільки виконує ряд функцій – фіскальну, стимулюючу, регулятивну, захисну і політичну.

Рис. 1 - Динаміка експорту товарів за період з 1996 по 2010 роки , млн. дол.

Рис. 2 - Динаміка імпорту товарів за період з 1996 по 2010 роки, млн. дол.

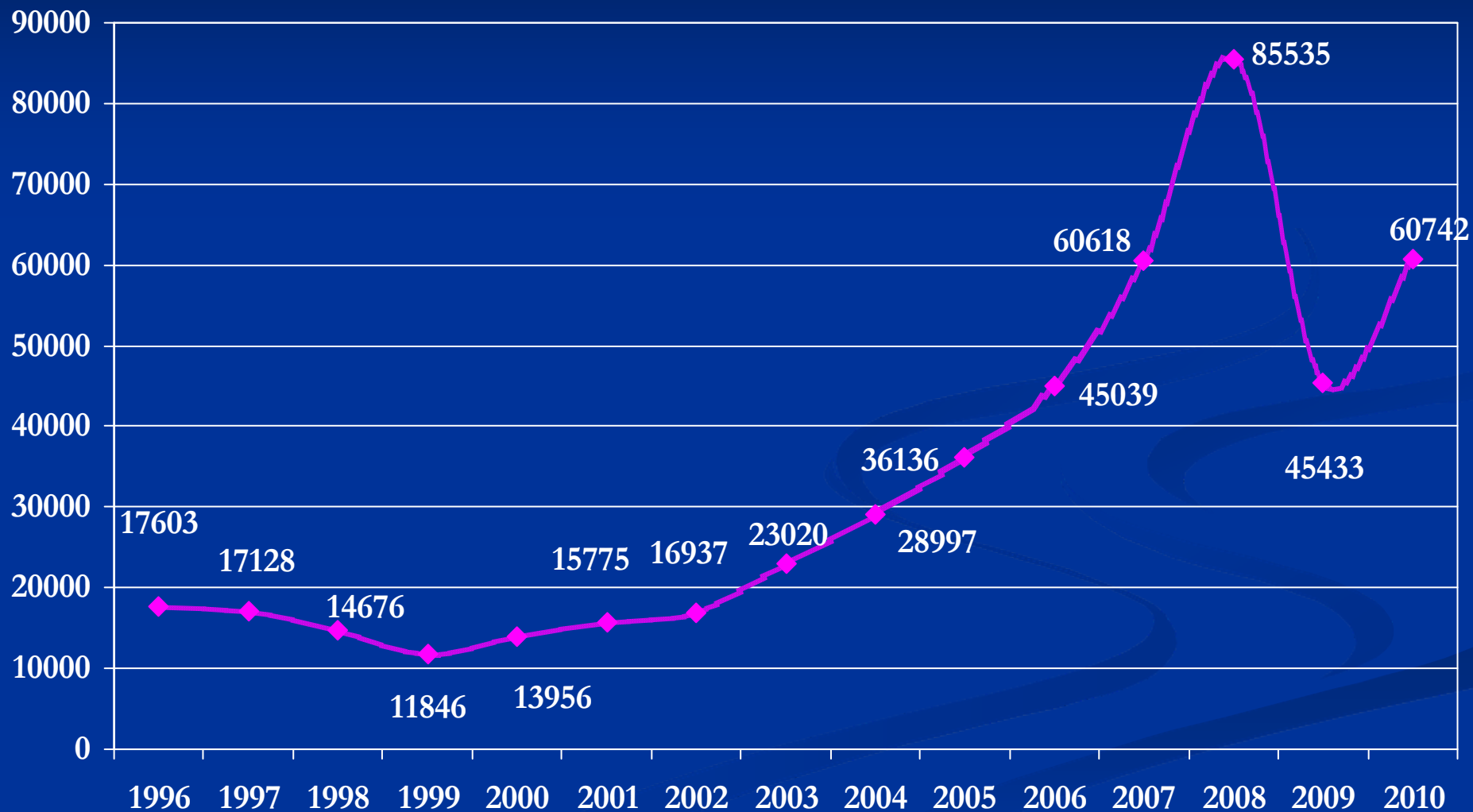
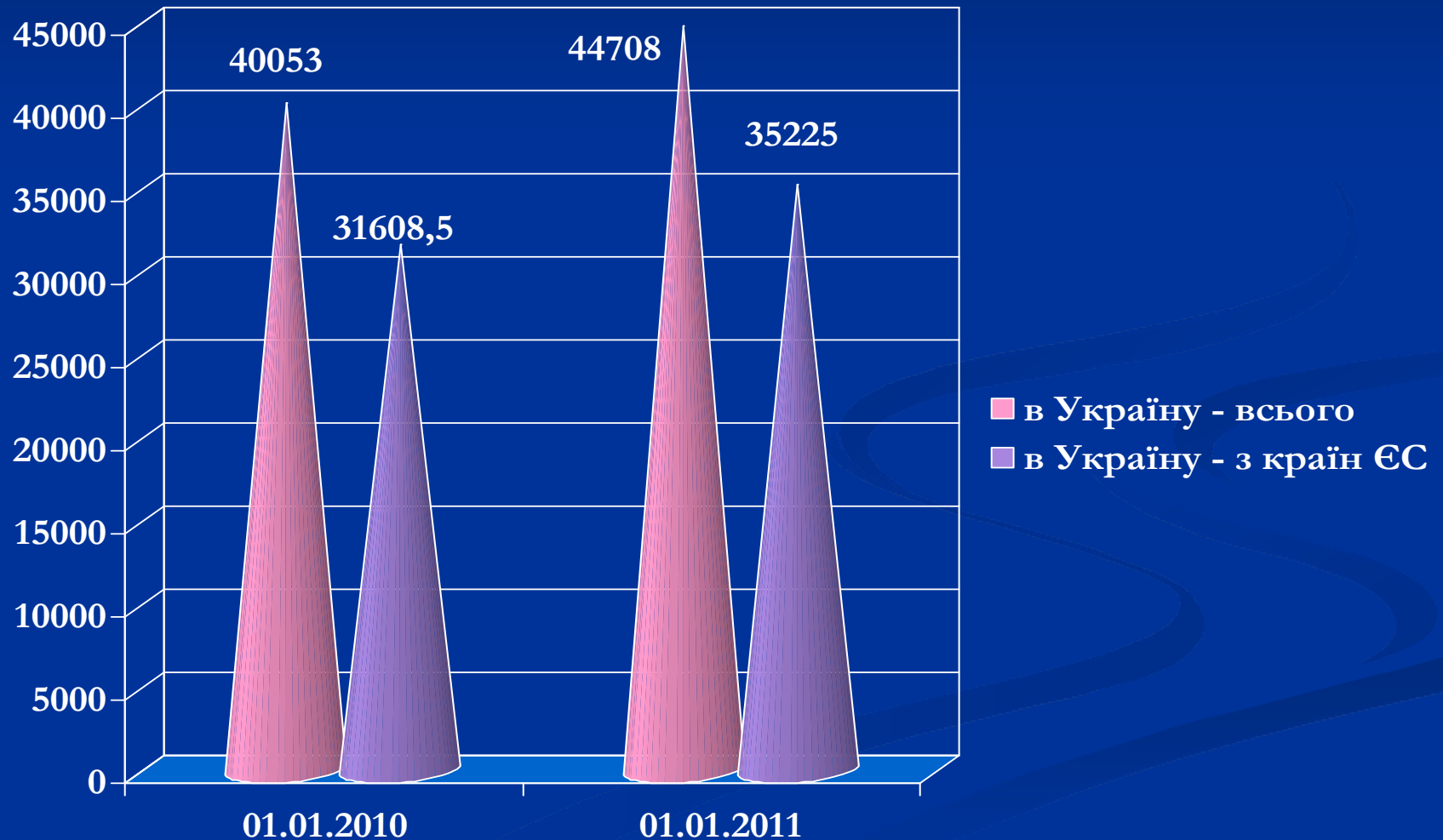

Рис. 3 – Прямі інвестиції в Україну, млн. дол.

Реформування митної системи «Обличчям до людей»

1. Приведення структури митної служби у відповідність до адміністративно-територіального устрою України.
2. Приведення національного законодавства у митній сфері у відповідність до міжнародних стандартів та Місії митної служби України.
3. Спрощення процедур митного контролю та митного оформлення.
4. Розширення переліку методів гарантування та сплати податків.
5. Розвиток застосування принципу «єдиного вікна».
6. Розвиток системи «уповноважених економічних операторів».
7. Створення «електронного декларування».
8. Розширення джерел отримання достовірної митної інформації.
9. Створення прозорих правил визначення митної вартості товарів.
10. Підвищення прозорості інформації щодо митних процедур та правил.
11. Розвиток діалогу і співробітництва з бізнесом.
12. Створення дієвої апеляційної системи при митній службі.
13. Декриміналізація контрабанди.
14. Автоматизація процедур митного оформлення.
15. Розвиток системи пост-аудит контролю.
16. Поширення принципу селективності контролю.
17. Створення дієвих механізмів профілактики і боротьби з корупцією.
18. Створення логістично - ефективної технології митного оформлення і контролю за часом здійснення частин митних процедур.
19. Розвиток системи захисту прав інтелектуальної власності.
20. Розвиток системи управління персоналом і забезпечення дотримання етики поведінки митника.
21. Розвиток інфраструктури пунктів пропуску та забезпечення співробітників митних органів сучасними технічними засобами контролю.
22. Відокремлення функції надання державних послуг від функції контролю та функції управління державним майном.

Основні напрямки вдосконалення митно-тарифного регулювання:

- 1) Диверсифікація та деталізація митного тарифу.
- 2) Зміна адвалорних ставок.
- 3) Застосування стратегій максимально уніфікованого та селективно-уніфікованого захисту.
- 4) Створення сприятливих умов для розвитку національного виробництва.
- 5) Перехід від «митниці для уряду» до «митниці для учасників ЗЕД».
- 6) Розвиток митної інфраструктури.
- 7) Поповнення державного бюджету через оподаткування експортно-імпортних операцій.
- 8) Прийняття спрощених схем митного контролю і митного оформлення.

Дякую за увагу!